

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 8 fl. (6 coroane).

Pe o jumătate de an 1 fl. 50 cr. (3 coroane).

Pentru România 15 lei anual.

Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15.) — Telefon nr. 14.

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr. a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Invitare de abonament.

Cu 30 Iunie v. 1897 a încetat abonamentul la „Foaia Poporului“ pe jumătatea dintâi a anului acestuia. Onorații cetitori, cari au plătit abonamentul numai pe o jumătate de an, sânt rugați a „și-l reînol până la 30 Iunie c. v., ca să nu fim siliți a înceta cu trimiterea foii.

„Foaia Poporului“ va fi și în viitor, ceea ce a fost în trecut, *luptătoare pentru câștigarea drepturilor naționale, apărătoare a drepturilor poporului român și o povăzuitoare sinceră a țeranului și oamenilor dela sate în afaceri de politică națională, economie, literatură etc.* Ea va eși ca și până acum, *ilustrată și prețur va fi același și adecă:*

Pentru Austro-Ungaria.

Pe un an întreg 3 fl. (6 coroane)

Pe o jum. de an 1 fl. 50 cr. (3 coroane).

Pentru România.

Pe un an întreg 15 lei

Pe o jumătate de an 7 lei 50 bani.

Pe timp mai scurt nu putem primi abonamente, nici dela alt termin, decât dela mijlocul anului (1 Iulie) pe un jumătate de an, sau pe un an. Onoraților cetitori, cari au fost abonați numai pe jumătate de an, le trimitem de odată cu foaia și *mandate postale (posta utalvány), cu adresa noastră tipărită și cu numărul sub care primesc foaia, scris gata pe cupon, așa că trimitătorul nu are decât să scrie numele seu și cifrele la locurile convenite și să pună banii, dimpreună cu mandatul la postă.*

Abonentii noi sânt rugați a-și scrie numele lor și al comunei foarte curat și ceteț, însemnând posta din urmă.

Deschizând deci nou abonament la „Foaia Poporului“ rugăm pe toți prietini și spriginitorii nostri și ai cauzei naționale, să nu ne lipsească de prețiosul lor sprigin și să lățească foaia în cercul cunoștințelor lor. Noi ne vom strădui a le da, ca și în trecut, o foaie bună, folositoare și cu frumoase ilustrațiuni.

Administrațiunea

„Foi Poporului“.

Ținerea la olaltă.

De multe-ori s'a zis și se zice, că noi Românii trebuie să ținem strins la olaltă, să fim uniți în bine cât și în rău, căci în unire stă puterea noastră, ear' prin desbinare ne dărăpănăm puterile și ne facem slabi și nemernici.

Acest adevăr este așa de vădit, încât e de prisos să mai prădăm la cuvinte, ca să-l tălmăcim. Fiecare om cu judecată sănătoasă trebuie să fie încredințat, că aceasta așa este și nu poate fi altcum.

E vorba însă, cum se lucrăm, ca ținerea la olaltă să fie în adevăr fapt și tot mai mult să se întărească la noi?

Ținerea la olaltă trebuie să o înțelegem așa, că pentru scopuri naționale, bisericești-scolare, economice etc. comune, adecă cari ne privesc pe toți deopotrivă, toți împreună să lucrăm în strinsă unire. Adecă pentru ca să putem ajunge la scopurile noastre comune, să putem da pept cu uneltirile dușmane, trebuie să lucrăm în strinsă unire poporul cu inteligența, țeranii cu fruntașii, fie aceștia din urmă fruntași prin averea lor, sau prin învățatură și prin deregătoriile ce le au.

Atât țeranul, cât și fruntașul trebuie să lucre într'acolo, ca toți să mergem mână în mână și să ne ajutorăm împrumutat în toate afacerile noastre. Nu e ertat, ca desbinarea să o lăsăm să se sălășluiască între fruntași și țerani, căci aceasta mare stricăciune ne-ar aduce.

Sânt popoare — deși puține — la cari s'a făcut ruptură între clasa fruntașe și țerani. Astfel este chiar poporul unguresc. „Domnii“ maghiari îngâmfăți, nu se poartă rău numai față de noi, ci s'au desfăcut și de poporul lor, fără a se îngrijii de interesele lui. Aceasta e cauza că în Ungaria țeranii maghiari s'au pus în grevă, nu vreau să secere pe plata de până acum, ci cer plată mai mare.

Eată ce zice în privința aceasta un ziar de frunte unguresc „Pesti Hirlap“:

„Voturile țeranimii le-au primit cu bucurie deosebitele partide politice — dar' ele n'au făcut nimic pentru țerani. În privința politică nu i-au cultivat, nu i-au organizat, nu i-au disciplinat și nu s'au îngrijit de interesele lor economice. Ear' despre existența lucrătorului de câmp n'au voit să ia cunoștință, din pricină, că acela n'are vot“.

Adecă țeranimea a fost bună la ei numai ca să o sugă, încolo nu mult și-au bătut capul cu ea! Este de sine înțeles, că aceasta pornire e păcătoasă.

La noi lucrurile stau cu totul altcum. La noi, mulțumită lui Dumnezeu, fruntașii cu învățatură, adecă inteligența stă în atingere zilnică cu țeranul și merg mână în mână în lucrurile lor. La noi acesta e un lucru firesc, de oare-ce clasa inteligentă, cei cari poartă căputuri, sânt eșiți de-a dreptul din sinul poporului și au rudeni în popor. Pe cât de firesc este deci, că inteligența se interesează de popor, pe atât de firesc e și aceea, că poporul se încrede în inteligență, având cu ea legături.

FOIȚA.

Floarea-soarelui.

— Legendă —
de

Stefan Cacovean.
(Urmare.)

II.

Unde s'a trezit Iliana
Și-a văzut de nou lumina
Era în câmpul zorilor
În locașul florilor,
Între munți și verde plaiu,
O grădină ca un raiu,
Vara-iarna infrunzită,
Vara-iarnă înflorită
Și cu poame acoperită.
Ear' în mijloc de grădină
Strălucea vărsând lumină
Curți de aur ca 'n povești,
Când le vezi întineresti!
Căci belciugul dela poartă
Făcea soare 'n lumea toată;

Dapoi încă celelalte
Turnuri nalte de cetate,
Ferești măndre și lucrute
Tot în petri nestimate!

Mândru-i Doamne, plaiul verde!

Mândră-i curtea! și 'n ea șede,
Șede, frate, mândrul Soare
Cu Iliana, dalba floare.

Nu se află, nu i pe lume
Graiu de om să poată spune
Cât era de desfătat
Traiul fetei de 'mpărat
La sin dulce de bărbat
În grădina zorilor,
Țeara dulce-a florilor;
Unde dînsa 'mpărătește,
Și cu gândul cât gândește
Ori-ce dor 'i-se 'mplinește.

Ea din pat când se scula,
Noue zine o scâlta,
Noue zine-o pieptăna,
Noue zine-o îmbrăca,

Șapoi veselă cu ele
Ca și luna printre stele
Cătu-i ziua pân 'n seară
Prin palaturi și pe-afară
Se juca, se desfăta,
Și 'n trecute alerga
Prin livezi cu floricele,
Prin poeni cu turturele,
La izvoare curgătoare,
Pe la umbră cu răcoare.

Tot ce mișcă, tot ce zboară,
Tot ce sue și coboară
În văzduh și jos pe plaiu
Avea toate bine graiu;
Graiu cu limbă grăitoare
Avea șoptele din boare,
Paserile sburătoare,
Pân' la cea mai mică floare;
Încât florile 'ntr'un gând
Toate-i se închina pe rînd,
Și cu dulce glas și blând
Îi ziceau din graiu grăind:
— „Alei fică de 'mpărat!

Dar', dacă voim să fim drepti, trebuie să mărturisim, că aceasta firească legătură ici-colea e stricată de unii oameni, și aceste casuri sunt rane, cari sângerează pe corpul nostru național.

Să aude adevărat, că cutare preot, învățător sau avocat tractează rău cu țeranii, fi sug neomenos și stau în certe cu ei; despre alți inteligenți earăși se adeverește, că ce e drept nu prigonesc poporul, dar' nici nu se interesează de soarta lui.

Aceste rane, deși nu sunt multe, trebuie să le vindecăm, să le stărpim dintre noi, căci ele sunt cele mai mari pedeci a unirii și ținerii noastre la olaltă.

Datorința inteligenții este a intra în legături prietenești și binevoitoare cu poporul, a-i asculta plângerile și durerile, a-i apăra drepturile și interesele și a-i povătuși spre bine și adevăr, ear' de altă parte datorința poporului este a da ascultare sfaturilor înțelepte și binevoitoare ale fruntașilor și ale urma, chiar dacă ar fi împreunate cu jertfe.

Cine nu lucră astfel, fie fruntaș sau țeran, acela ne este dușman și rău făcător, chiar Român să fie. Unul ca acela strică buna înțelegere dintre noi și ne slăbește în fața dușmanului și din pricina aceasta e vrednic de dispreț și ocara noastră a tuturor. Pe astfel de oameni, cari mulțumită Domnului, sunt puțini, trebuie să-i lăsăm la o parte și dacă avem dovezi temeinice despre purtarea lor slabă, să-i scriem și în foi, ca să se știe feră toți de ei.

Încolo să ne nisuiim cu toții, fruntași și țerani, a nutri buna înțelegere, frățietatea, unirea și ținerea la olaltă între noi, căci repetăm, că prin aceasta ne întărim puterile, după cum zice foarte frumos poetul:

Unde-i unul nu-i putere
La nevoi și la durere;
Unde-s doi puterea crește
Și dușmanul nu răsbește.....

„Mult cu dor te-am așteptat
„De pe câmp să ne culegi
„Și la sinu-ți să ne legi,
„Sinul să ți-l răcorim,
„Și de rele să-l ferim.“ —
— „Ori-ce inima ți-o strică“,
Zice-o floare mititică,
„Pleacă-te și mă ridică,
„Nu te uita c'aș fi mică
„Nu te uita că-s o floare,
„Căci în lume ori-ce doare,
„Toate relele trupești,
„Patimile sufletesti,
„Nici cu gândul nu gândești
„Și le și tămăduiești“. —
Și 'n grădină alergând,
Toate florile pe rând
Să 'mbiau cu drag spuind,
Care la ce leac sânt bune,
De-ar voi să le adune.
— „Aleși fată prea frumoasă
„Și la inimă doioasă!“
Îi grăi un ghiocel
Cum trecea pe lângă el,

Premiu pentru abonenți.

Redacția „Foil Poporului“ văzând că gustul de cetit crește tot mai mult și în chip îmbucurător la poporul nostru, a hotărât să dea abonenților foii un frumos **premiu literar**.

Premiul va fi: o colecție sau **adunare de poezii populare și naționale, împodobită cu portretele mai multor poeți de ai noștri.**

Premiul se va da în cinste la toți abonenții foii din jumătatea a doua de an, și dacă n'au fost abonați mai înainte.

Cine deci voește să capete în cinste un frumos premiu, să se grăbească a abona „Foaia Poporului“.

Maghiarisare. Din ce în ce tot mai mult es la iveală planurile stăpânilor noștri cu maghiarisarea. Săptămâna trecută un deputat, *Rátkay L.* a zis în dietă:

„Dacă este în Budapesta un teatru german, acela oțelește simțul de limbă și simțul național al Nemților, cari locuiesc aici. *Nu primejduiește aceasta maghiarisarea?* Îndeplinită e pe toată linia maghiarisarea?“

Ei vezi așa, spuneți verde pe față, că vreți să maghiarișiți și nu vă fie rușine a vă ascunde planurile, căci și așa le știm cu toții, ni-le spun faptele voastre. Vorba Românului: *Ascunde-ți mâța în săc și ghiarele 'i-se ved afară.*

Încă o mie de gendarmi! Ziarul „*Hazánk*“ vestește, că guvernul are de gând se înmulțească în mod însemnat numărul gendarmilor. E vorba ca să avem *cu 1000 de gendarmi mai mult.* — Eată o nouă dovadă, că guvernul de azi crede în gendarmi, ca într'un leac bun și numai pe gendarmi să razimă. Dela un guvern care face și suferă atâtea nelegiuri și încălcări de lege, nici nu ne putem aștepta la altceva.

„Știi că 'n lumea pământească
„Ori-ce boală, ori-ce rană
„Are leac și buruiiană?
„Dar' să nu fi 'mbotrănit,
„Cine 'n lume a trăit,
„Nu cred să fi pomenit!
„Copiliță, de voești
„Cătu-'i lumea să 'nflorești,
„Și să nu mai vestejești,
„Vină ia-mă și pe mine
„Și mă pune 'n sin la tine!“

Copilița alerga,
Pe la flori să apleca,
Și la sin le anina,
Și frumos se desfăta
Povestind cu florile,
Cu fluturi, cu borile,
Și cu paseri cântătoare
De pe crengi dela răcoare;
Par'că n'ar mai fi 'nsetat,
Par'că n'ar mai fi mâncat,
Făr' le-ar fi tot ascultat.

Când era la prânz făcea
Un mic semn cu mâna sa,

Lueger și Maghiarii. La 4 Iulie s'a ținut în *Viena* congresul proprietarilor de mori din Austria. La congres a fost de față și primarul Vienei, Dr. Lueger. Când a voit să se depărteze, un membru al congresului s'a ridicat și a adresat lui Lueger câteva cuvinte, în care a amintit de lupta lui contra Ungariei.

Atunci *Lueger* a răspuns, zicând, că ține ca un lucru de sine înțeles, că el, ca primar al Vienei, să nisuiască a recâștiga Austriei acea influență în împărăția noastră, care 'i-se cuvine după așezarea, numărul și treapta de cultură a locuitorilor ei.

„În lupta împotriva Ungariei, adevărat a *clizei*, care domnește în Ungaria, voi fi neobosit; voi nu n'au fost abonați mai înainte.“

Ziarele ungurești sunt, firește, turbate pentru aceste declarații, ale harnicului primar *Lueger*.

Sârbii și limba maghiară.

Duminecă în 11 Iulie a fost deschis la *Carloviț* congresul sârbesc, cu mare ceremonie, dar' ceremonie mai mult ungurească. Comisarul guvernului, *Fedor Nicolici*, și secretarul seu *Ioanovici*, deși Sârbi, s'au infățisat în vestminte de gală ungurești. *Nicolici* a deschis congresul, cu „kalpagal“ pe cap, prin o vorbire în limba maghiară; numai în urmă, după-ce s'a cetit denumirea lui tot ungurește, a vorbit și sârbește.

Aceasta purtare a mahnit cu drept cuvânt pe deputații congresuali și s'a și făcut protest împotriva limbei maghiare. Protestul 'l-a făcut baronul *Ioan Fivcovici*, care în numele seu și al soților sei, 65 la număr, își exprimă părerea de rău, că comisarul reg. a vorbit în o limbă care nu e limba oficioasă a congresului și nici nu e înțeleasă de Sârbi. Prin urmare protestează împotriva acestui lucru.

Comisarului *Nicolici* guvernul 'i-a poruncit să vorbească ungurește, ca vezi Doamne să arete și prin aceasta, că limba maghiară trebuie să fie primită peste tot locul. Dar' ungurașii au pățit-o și de astă-dată, căci li-s'a răspuns prin graiul lui *Fivcovici*: noaue Sârbilor nu ne trebuie limba maghiară, căci nu e a noastră și nu o înțelegem.

Bravi oameni, bravi Sârbi!

Și vedeai ca prin minune
Prânzu 'n masă cum se pune;
Ne adus de oare-cine
Ci pindu se de sine
Pe frumoase 'ntinse mese
Mâncări multe și alese
Fie-cui după plăcere
Care cum inima 'i cere.
Să fi vâst mâni mititele
Cum se 'ntindea după ele!
Mândră-'i masa încărcată
Și frumos încungiuată
De-a Ilinii dalbă ceată,
Închinând și veselind
Făcând risuri și glumind,
Resfățându-se cu traiul
Necșimbând lumea cu raiul!

Dar' în lumea trecătoare
Ghimpul naște lângă floare;
Ș'al Ilinii mare bine
Încă-avea un pic de spino.

Căci copila aurită
Și de soare mult iubită,

DIN LUME.

Din răsărit.

Tractările de pace dintre Turcia și Grecia s'au încheiat tot mai mult. Turcii pun pedeci încheierii păcii, cerând ca o parte însemnată a Tesaliei să li-se dea lor; ei își întemeiază cererea pe împregiurarea, că au cucerit Tesalia cu arma, de altă parte însă puterile europene nu vor să lase, ca o țeară, care a fost scoasă odată de sub stăpânirea turcească, să fie de nou supusă lor. De aci s'a născut trăgănsarea. Pentru-că aceștia s'au pusă capăt, au pășit la mijloc Împăratul nostru și alți Domnitori din Europa, trimițând telegrame Sultanului, prin care îl invită să încheie pacea fără amânare, retrăgându-și trupele din Tesalia. O scrisoare de asemenea cuprinsă au dat Sultanului și încredințării din Constantinopol ai puterilor. În urma acestora s'au crede, că Turcii s'au pleca și pacea se va încheia.

SCRISORI.

Un preot brav.

De pe malul Târnavei-mici, 30 Iunie 1897.

Stim. Domnule Redactor!

Toamă în vara aceasta se împlinesc 33 de ani, de când a venit ca paroh în Șoimușul-român M. On. Dn. Nicolau Maior, astăzi paroh în V. Odriheiu. Când d-sa a venit ca paroh în Șoimușul-român, nu a aflat fund intern parochial, fiindcă erezii antecesurului dînsului au fost scrise fundul intern pe numele lor. Numai cu mare necaz și cu multă osteneală l-a putut recăștiga prin proces. Prin stăruința dînsului s'au răscumpărat toate edificiile, casa, șura, șopuri și grajd dela erezi.

N'au fost cărți bisericești absolut de loc, afară de o căzanie, în care se afla și Evangelile și un Octoich de Sibiu. Dînsul a procurat toate câte se recer într-o biserică românească. La biserică se afla numai un clopot foarte mic, și acela acățat la strășina bisericii. Dl paroh s'a apucat cu tot adînsul

și a ridicat o clopotniță de lemn acoperită cu țigle, și a cumpărat încă un clopot mai mare. Vestminte bisericești încă nu au fost fără un rînd, și acestea lucă foarte rele și slabe. A cumpărat deci și un rînd frumos de vestminte — și toate acestea le-a făcut și procurat în decurs de 5 ani, cât a funcționat ca paroh în Șoimușul-român.

După aceea i-s'a conferit parochia Vameș-Odriheului, în vecinătate cu Șoimușul. Aci earăși a avut de-a se apuca de lucru, căci au lipsit și aci multe. Școală nu era ca 'n palmă, ba nici loc de școală; la sfaturile dînsului, poporul a cumpărat în fruntea satului o curte și grădină, pe care au făcut școală corespunzătoare. Tot pe acel loc se afla și un șop mare, din care au făcut o casă cu tindă și cămară pentru cantor-docent. S'au cumpărat mai multe cărți bisericești, că și aci lipsiau multe.

Acum, când bietele noastre școli confesionale erau și sînt amenințate de a se încheide, cu mult necaz și trudă i-a succes a îndupleca pe poporeni să ridice salariul învățătorului la 300 fl. Este de însemnat, că aci în Odriheiu, „Kulturegylet"-ul din Cluj a ridicat școală, deși sînt numai vre-o 16—18 familii ungurești și în toamna anului școlar, 1894/95 li-au trimis cei dela „Kulturegylet" învățător. Acum ce era de făcut? La postul de învățător pentru școala confesională din Odriheiu nu concurase nimenea. Energicul preot Nicolau Maior însă, ca să nu ajungă școala în pericol, a adus, firește, în înțelegere cu întreg poporul, pe bravul învățător dl Toma Simu, un învățător de model. Astfel a scăpat și mîntuit școala din ghiarele uliului și peririi.

Acum s'au întorc earăși la parochia Șoimușului-român. Această parochie din toamna anului 1882 o administreză tot vrednicul preot N. Maior. Fiind bisericuța foarte rea și slabă, era pe aci mai s'au cază, s'au se dărîme. Bunul preot s'a sfătuit și înțeles cu pușinii poporeni, cari au avut și ceva bănișori în contracte, ca să zidească o bisericuță, din material solid. Însă avînd bani pușini, adevăratul părinte și administrator al Șoimușului le lasă mai toată canonică porțiune, ținîndu-și pentru sine numai pușină. — Și acea canonică s'a dat în arîndă timp de 6 ani și astfel s'au adunat vre-o doi bănișori, așa că în primăvara anului trecut s'au apucat de zidire, ear' astă-toamnă biserică a fost gata cu aju-

torul prea bunului: Dumnezeu, și în Decembrie s'a s'fîșit prin dl protopop al Ibașfalăului, Ștefan Cămpian, asistat de dl N. Galea, parochul Hunderfului și not. tractual, precum și dl Nic. Maior, care se poate zice, că mai numai din al seu a și zidit biserică gr.-cat. din Șoimuș. Dumnezeu s'au l'ăină mulți ani fericiți, și s'au rînduiască Dumnezeu mulți preoți cu astfel de zel pentru biserică și națiunea română.

Până nu a venit dînsul în ținutul nostru, nu a știut nimenea de ziare române. Cât ce s'a așezat d-sa pe Târnavă-mică, îndată s'au adus foile de pe atunci: „Gazeta Transilvaniei“, „Federațiunea“, „Sionu Românesc“, „Familia“, „Gura Satului“, „Amicul Poporului“, adevăcă mai toate ziarele noastre, ce apăreau mai înainte. Și acum în cercul nostru cetesc și prenumără foarte mulți „Foaia Poporului“ și „Gazeta Transilvaniei“, mai cu seamă cea de Dumineca, și pentru simțimintele sale românești și neșovăitoare e prigoniț foarte tare de dușmanii nostri seculari pe toate căile și e tare rău vîzut. — Servească-i însă spre încurajare în această luptă stima și dragostea sinceră, ce i-o păstrează toți Românii cu bun simț și pricepători.

Sfîntire de biserică.

Valeadieni, 16 Iunie 1897.

(Urmare și fine).

Cuvîntarea dlui protopop a fost ascultată cu o plăcere nespuse de mare, a fost așa zicînd sorbită de poporeni; am vîzut pe mulți la început cu lacrimi în ochi, căci sufletele și toate simțirile le erau transpuse în sfere mai înalte cerești; mai încolo unde se zicea despre limbă și naționalitate, fiind și vocea oratorului mai cu foc, după finea cuvîntării, sufletele poporenilor erau par'că aprinse de un foc sacru, fețele lor spuneau aceasta.

Aci am vîzut eu ce efect pot avea cuvîntările bune asupra poporenilor, atît cele de cuprins moral, cât și cele de spirit național și e pagubă, că preoții rostri așa pușin preț pun pe cuvîntări, cari dacă sînt rostite de un suflet cuprins de evlavie, de o inimă ce simte, și cel-ce le rostește o dovedește aceasta și în praxă prin o purtare cuviincioasă, poate fi sigur, că din poporeni se va face oameni evlavioși, oameni morali, creștini și naționaliști buni în toate privințele

Dacă soarele-apunea
Și 'n palatul ei sosea,
Mult cu dînsul se iubea;
Fericită pe-a lui brațe
Ea pe sinu-i se resfață,
Dar' zadarnic căta 'n față
Dup'a ochilor dulceață,
Fața lui cu blînde raze
Om nu poate să 'i-o vază!...

Colea seara pe răcoare
Mirele-i, frumosul soare,
Coborînd pe plaiu în vale
La palaturile sale,
Când în porți el se ivea
Focu 'n vatră se stîngea,
Ear' luminile pe masă
Se stîngeau intrînd în casă;
Și părechea aurită
Prin palaturi tînuită,
Prin grădini verzi rătăcită,
Toată noaptea brațe 'n brațe,
Trăia lumea cu dulceață
Fără-a se vedea la față.

(Va urma).

Sasul cu Săciul.

Sasul Hanț a cumpărat
Dela Săciul încarnat
Un car bine încărcat
Cu scînduri aici în sat.

Sasul cum a socotit,
Pe Săciul l-a plătit,
Dar' Săciul se gîndește
Și pe Sasul agrăește

În limba lui ungurească,
Spune-i drept să socotească
Scîndurile câți bani fac?
Căci ce-i plătit, nu-i pe plac.

Sasul însă îi vorbește,
Limpede, dar' pe săsește,
Spune-i toate respicat,
Dar' Săciul sta căscat.

Săciul nu ști săsește
Sasul nu ști ungurește,

Hai, Române, de-i descurcă,
Căci ei numai se încurcă.

Atunci fiul Hanț sosește,
Dela școală nimerește,
Și tatăl seu îi vorbește
Să grăiască ungurește

Cum Șolerul l-a 'nvățat
În școala lor cea din sat,
Pe Săciul s'au lămurească
Prețul drept s'au socotească.

Treizeci scînduri cumpărate
Cincisprezece 'mpărechlate,
O păreche cinci pișule,
Spune-i cât fac? mîi copile.

Hanț pușin se cam gîndește
Și răspunde tot săsește,
Dett der tachel dei verfleacht,
Der angerișen bân ach sat.

căci: „vorbele te mișcă, pildele te atrag“ după-cum zice latinul.

Evangelia a fost cea cu oia rădăcită, și fiindcă se aflau în comună vre-o cinci oi rădăcite, în cuvântare s'a atins și acest cas cu acești poporeni, cari s'au rupt și deslipit de cătră trunchiul bisericii noastre, și s'au alipit de trunchiu străin, unde nici când nu se vor desvolta așa, cum s'au desvoltat la trunchiul-mamă; acești poporeni recunoscându-și pașii greșiți, se speresază, că se vor întoarce cât de curând dela întunec la lumină!...

La finea cuvântării cratorul trimite de nou binecuvântările arhieresti, și apoi întorcându-se cu fața cătră altar, cu mâinile ridicate spre cer, mulțumește Tatălui ceresc și-l roagă ca să scutească, să întărească și să păzească acest sfânt locaș în vecii vecilor. Sfânta liturgie s'a finit la 10 ore și un pătrar.

Când am eșit din biserică vestita musică a lui „Trifu“ din Ohaba-Mutnic intona înaintea bisericii cântecul „Deșteaptă-te Române“.

De aici am mers cu toții la casa ospitală a preotului local, între sunetul piuelor și marșul național al destoinicilor musicanți.

Aici ni-s'a servit masă comună. Înainte de începerea prânzului, s'a cântat stând în picioare cântarea „Deșteaptă-te Române“ de toți câți erau la masă, cler și m'reni, bătrâni și tineri. În decursul prânzului se înțelege, că nici toastele n'au lipsit; așa s'a toastat pentru Ilustritatea Sa domnul episcop Nicolae Popea, pentru Preanonratul domn protopresbiter Andreiu Ghidiu, pentru preotul local Nicolae Corneanu și învățătorul și episcopul Ioan Trandafir, acești doi din urmă au avut partea leului la ridicarea bisericii și a școlii din Apadia, a zis domnul protopop în toastul seu. La aceasta răspunde preotul local că: prin ridicarea bisericii și a școlii din comună, dînsul ca preot, dimpreună cu învățătorul și-au făcut numai datoria, și nu sînt vrednici de atâtea laude.

La acestea răspunde de nou domnul protopop, zicînd: „Ei bine! datorință avem fiecare, nu avem însă fiecare zel și strguintă, și nu ne facem fiecare datoria așa cum ar trebui să ni-o facem. Cel-ce își împlinește însă datorința cu punctualitate, zel și strguintă și cel-ce își expune viața în pericol și trece peste marginile datorinței dincolo, — datorința unui astfel de om, o numim laboare, virtute, o numim merit, și meritele trebuie recompensate. Voiu stărui deci la locurile competente“.

Atunci Sasul năcăjit

Se uită la Hant răstit,
Lasă limba lui săsască,
Lasă și cea săciuiască

Și începe românește.

Pe Săciuiu îl pricopsește,
Care fiind mulțumit
Banii deloc i-a primit,

Zicîndu-i tot românește:

„Ce tot hodrogit săsește?
„Și tot năcăjit la mine
„Ala nu frumos la tine“.

„Acum banii io luat,

„Ved che bine numărât,
„În al meu pungă bagat
„Și la drum mingyar plecat.

T. Borza.

zice mai departe dl protopop, „ca meritaților să li-se deee recunoștință“.

S'au mai toastat pentru preoții și cântăreții, cari au luat parte la serviciul divin; apoi pentru învățătorul pensionat și mare proprietar Dionisie Corneanu, tatăl preotului local. Pentru antistia comunală și notarul Mihaiu Corneanu din Delinești, pentru notarul Alexandru Crăciunescu din Soceni, pentru doamna preoteasă Cornelia Corneanu, care ca și Marta din Biblie mult s'a ostentit ca să poată îndestuli oa-peții, pentru poporul din comună și toți oaspeții prezenți.

În tot decursul prânzului musica ne-a înveselit cu ari românești și cântece naționale.

După prânz s'a cântat earăși de toți cei dela masă: „Cela-ce ai săturat pe popoare în pustie!“ și apoi am mers cu toții în curtea sfintei biserici, unde prea on. domn protopop a deschis o horă românească împregiurul bisericii, după care a urmat jocul până cătră seară. Dar' joc și petrecere românească, cum numai la Români se poate afla.

După cină a fost jocul în casele și curtea preotului local până în dalbele zori.

Și cu acestea s'a sfîrșit sărbătoarea sfîntirii bisericii din Apadia, de care își vor aduce aminte multă vreme toți cari au fost de față la acest act înălțător de inimi, măreț și sfânt.

Ear' eu m'am depărtat zicîndu-mi în în gândul meu: Ajută-mi, Doamne, să mă mai pot bucura încă odată ca acum, la o asemenea sărbătoare splendidă, și această sărbătoare să fie în comuna noastră Valeadieni!!

G. Cătană.

Vieța și faptele

lui

Stefan Vodă

cel mare și bun, domnul Moldovei
1457—1504

de George Cătană, învățător.

4. Stefan intră de nou în Transilvania. Luptele lui cu Tătarii și cu Radu Domnul Țerii-Românești.

Moldova pe timpul acesta era mai mare ca acum, căci cuprindea și Bucovina și Basarabia, cari astăzi sînt în mâinile Austrieilor și Rușilor. Dar' cu toate acestea el vrea să-și mai lărgească hotarele țerii sale prin cucerirea Valahiei, voind a pune acolo de vice-principe pe un muntean, anume Laiot Basarab, ce-l avea pe lângă sine.

Radu după învingerea dela Soci se pregăti pentru o nouă luptă. El își adună o armată cu mult mai numeroasă și era sigur de izbândă. Stefan earăși luase cu sine ostașii cei mai încercați în răsboae. Ambele armate se întâlniră la locul ce se numește »Cursul apei« (jud. R.-Sărat). Joi în 18 Noemvrie 1471 se începă lupta și fu foarte sângeroasă; ținu trei zile întregi. În noaptea a 3-a însă Radu simțind că nu se mai poate susține ridică tabăra și se retrase fără ordine spre Dâmbovița, o cetățue a Bucureștilor^{*)}, lăsând pe câmpul de răsboiu o mulțime de răniți și morți. Stefan îl urmări și

încungiură cetatea. Radu peste noapte fugi peste Dunăre la Turci, lăsând în cetate pe doamna sa Maria și pe fiica sa Voichița, precum și toate averile sale. Mercuri în 24 Stefan ocupă cetatea. Locuitorii din cetate îi eșiră înainte cu pâne și sare. Stefan dede ordin ca ostașii să nu supere pe nimeni, ci să respecteze averea, viața și onoarea cetățenilor. Stefan fu dus la palatul doamnei. Maria și Domnița Voichița în veștminte de doliu atinseră la prima vedere inima lui Stefan. El petrecu în București trei zile și se purta cu familia lui Radu adevărat cavalereste. De Domnița Voichița îi plăcea însă lui Stefan foarte, de aceea se și decise a o lua în căsătorie. După trei zile Stefan plecă cătră Suceava, ducînd cu sine familia și averea lui Radu, precum și toate stindardele Valahiei, luate dela vrășmași și păstrate aici. În Valahia lasă Stefan de vice-principe pe munteanul Laiotă Basarab ce-l avea cu sine, dimpreună cu o mare parte din ostași.

Ajunși în Suceava, Stefan trimise la Cazimir, regele Polonilor soli, cari se-l vestească, că a învins pe Radu și i-a luat tronul, familia și averea. Totodată îi trimise și 28 de stindarde luate dela Radu. Vice-principele Laiotă Basarab însă nu se bucură mult de tronul Valahiei, căci nici o lună nu trecu și Radu veni cu 15.000 de Turci și mercenari străini (ostași plătiți) și l'alungă în Moldova. După aceea Turcii se luară după el și înaintară până la Bêrlad jefuind țeara lui Stefan, apoi se întoarseră îndărăt. Nu mult după aceasta, în anul 1472 muri Radu. Stefan ca să se despăgubească de acele perderi, luă în anul următor cu bătae cetatea Teléjnei (lângă Ploești), tăia pe parcălabii orașului și făcu multă stricăciune în Țeara-Românească^{?)}. Întorcîndu-se în Moldova, Stefan aduse cu sine din Valahia o mulțime de țigani și Români și-i așeză prin sate^{*)}.

După aceste bătăi urmă o pace și un timp scurt de odichnă, care și era trebuincios pentru o mare bătălie ce avea să vină. Stefan presimția aceasta și nu perdea timpul înzadar.

(Va urma.)

Vorbe înțelepte.

— Una la săptămână. —

Desvoltarea popoarelor.

Desvoltarea popoarelor mai ales atêrnă dela tãria și înțelepciunea fiilor sei; poate fi un popor între împregiurări priincioase, însă dacă nu va avè nici un fiu dotat dela natură cu talent strălucit și închinat cauzei înaintării, nici că se poate închipui deșteptarea aceluï popor, lipsit de bărbați vrednici.

^{*)} G. G. Tocilescu. Manual de Ist. R. partea I. și II. p. 147

^{?)} Bolintineanu. V. și f. lui S. cel m. p. 55.

^{*)} Berindeiu. București. Engel zice că la Têrgoviște.

Petrecerea meseriaşilor din Sibiu.

Petrecerea de Sămbătă, 10 Iulie c. n. a meseriaşilor sibiieni a avut bună reuşită. Petrecerea s'a ținut în sala grădinei „Herman”; s'a început cătră 8¹/₂. Publicul a fost destul de numeros, dar' partea covârşitoare au format-o şi de astă-dată oameni din popor, au fost numai câteva familii inteligente, deşi meseriaşii noştri ar fi vrednici de mai mult sprigin.

Piesa „Un secret”, vodevil în 4 acte, tradus de d-na Zotti Hodoş, a fost foarte bine jucată.

A dovedit deosebită destoinicie şi pricepere în alé jocului de scenă domnul *Ioan Morariu* (craidonul consilier Milescu), eroul piesei şi al reprezentaţiei, provocând neîntreruptă plăcere în public. Asemenea au plăcut prin jocul natural şi destoinic domnul *Vasilie Medrea* (Dr. Vasilie Scarlat, medicul pasionat de ştiinţele naturale şi de.... tinéra sa soţie) şi dl *Demetriu Axente*, servitorul boeresc al lui Jean. D-şoara *Aurelia Bogorin* (Octavia, soţia lui Milescu) şi d-şoara *Maria Costea* (Marta, naiva soţie a medicului) încă au jucat foarte bine. Bine a jucat domni *Iosif Chidu* (Cornel Haralampie, adoratorul Valeriei, nepoata lui Milescu) şi *D. Zikeli* (locot-mentul Zorilă, adoratorul balerinei Lidia Valean), cum şi d-şoarele *Elena Pop* (nepoata Valeriei), *Eugenia Calborean* (balerina) şi servitoarea *Paraschiva Stanciu*, deşi n'ar fi stricat mai multă căldură în joc.

După reprezentaţie s'a încins un viu joc, care a dăinuit, ca de obicei la petrecerile româneşti, până spre ziuă.

Meseriaşii noştri s'au purtat foarte brav.

CRONICĂ.**Principele României la Sinaia.**

În vremea din urmă starea bolnavului principe Ferdinand al României s'a îmbunătăţit atât de mult, că o însănătoşare grabnică şi deplină e sigură. Pentru a înlesni aceasta, medicii principelui l-au dus (cu trenul deosebit) la 8 Iulie căl. nou din palatul dela Cotroceni (Bucureşti), aşezat în locuri băltoase şi nesănătoase, la palatul *Foişor* dela Sinaia, unde principele se simte din zi în zi mai bine.

Români bravi. Am scris în numărul trecut, că podul de pe Murş, dintre *Valea-mare* şi *Săvârşin*, s'a rupt, când treceau nişte care cu sare pe el. Carele cu oameni cu tot au căzut în apă şi aceştia se înecau, dacă nu le săreau mai mulţi Români din Valea-mare. Ni-se scrie acum numele acestor bravi Români, cari au dat mai întâiu ajutor şi cari sânt: *George Tripa*, *Iosif Haneş*, *Alexandru Popoviciu* şi *Arsenie Minciu*.

Dar pentru biserică. Primum următoarele: Ana Husău, econoama preotului din Bucuroea, T. Vuscan, a dăruit un rând de ornate preoteşti, întreg, cu toate cele aparţinătoare de dñsul, pe seama sf. biserici gr.-or. din Bucuroea, în preţ de 60 fl. v. a. Bunul Dumnezeu s'e-i înmulţească anii vieţii ei şi la întreaga familie, feriţi de toate relele, pentru darul ce l-au adus pe altarul Domnului.

I. M., abonent.

Dr. Georgiu Popa. Dăm câteva date din viaţa vrednicului nostru fruntaş Dr. *Georgiu Popa*, stina fără de veste de pe calea spinoasă a dascăliei române. S'a născut

la 1841 în Câmpanii-de-jos (com. Bihor). Studiile gimnasiale le-a făcut în Beiuş. La Budapesta a terminat studiile de avocat, ear' la Viena cele filosofice, dintre cari studiul cel mai plăcut i-a fost totdeauna pedagogia. Între anii 1866—70 a lucrat în Viena ca conducător la foaia „Albina”. La 1870 a fost ales referent şcolar la Consistorul român gr.-or. din Oradea-mare. De aici a trecut în 1872 tot ca referent şcolar la Consistorul gr.-or. din Arad. La 1878 a fost făcut doctor în ştiinţele de avocat. Culmea muncii i-a ajuns'o în Arad, unde cu rară pricepere şi zel deosebit a muncit în brazda dascăliei române, întemeiând şi reformând pretutindeni în diecesă şcoale populare româneşti şi ferind poporul de primejdia şcoalelor comunale. A lucrat mulţime de normative de învăţământ şi câteva opere didactice, dintre cari mai de preţ e cartea „*Merinde dela şcoală*”.

Furtuni mari. Ştiri despre furtuni ni-au mai sosit din următoarele locuri: Din *Fimbolea* (cott. Torontal) ni-se scrie, că un orcan şi o grindină furioasă a nimicit toate sămănăturile comunei. — Din *Partos* (com. tt. Torontal) ni-se împărtăşeşte, că la 28 Iunie n. a fost şi acolo o furtună grozavă, care a făcut mari pustiri. Fulgerul a omorît pe un om, Nicolae Borobar, ear' altuia, George Grozav, i-a rupt doi dinţi în gură. — Din *Bujor* (cott. Craş-Severin) ni-se scrie, că după călduri grozave comuna a fost bântuită în 4 Iulie n. de o furtună grozavă. Case, grajduri, cămări au fost descoperite de orcan. Coama bisericii e ruinată, pomi şi arbori scoşi din rădăcini, câmpurile pustiite. Pagubele sânt foarte mari. — Asemenea furtuni pustiitoare au fost şi în alte locuri: *Alba-Iulia*, *Cojocna*, *Sepeş*, *Ciongrad* et.

O întrebare. Primum următoarele: La sfintele sărbători ale Paştilor a avut loc, în comuna noastră *Cenade* o producţiune teatrală împreună cu joc. Ca dătător de seamă asupra acestei petreceri a fost dl parcoh *Aurel Harşan*, care până acum n'a vestit: s'e vedem cât a intrat şi cât e venitul curat, dacă este? Mai departe am voi ca persoanele acelea, cari au dat suprasolviri, s'e le ştim, şi așa îl recercăm ca s'e binevoiască a nu întârzia cu darea de seamă.

Cenade, 24 Iunie 1897.

Un participant.

Tătarii în Ungaria! Sub titlul „*Tătarii în Ungaria la 1896*” a eşit de sub tipar o cărticică ungurească, în care se arată cu dovezi, câte voturi de-ale partidului poporal au fost respinse la ultimele alegeri dietale. În 27 de cercuri, unde candidatul partidului poporal a căzut, s'au respins 8448 voturi. În total numărul alegătorilor din aceste cercuri a fost 55.570, n'au votat 17.019; deci jumătate din cei-ce n'au votat au fost respinşi. Aceasta e libertatea în Ungaria. Şi în asemenea împregiurări se poate s'e nu ținem noi la pasivitate? când până şi Ungurii s'au săturat de stăpânirea ce o fac fraţi de-ai lor?!

În cinstea lui Roberto Fava. Sămbătă, în 3 Iulie c. n. s'a ținut la Bucureşti în cinstea vrednicului prieten şi luptător al Românilor, Roberto Fava, care se pregăteşte a părăsi România, o sărbare, care a reuşit peste aşteptare. A fost faţă mulţime de lume; sărbătoritului i-s'au dat calde semne de iubire.

Pentru „agitaţie”. La tribunalul din *Érsekújvár* s'a pertractat săptămâna trecută procesul intentat Slovacului *Ignatz Országh*, acusat că la o petrecere cu joc ar fi agitat contra Ungurilor. Tribunalul a măsurat acusatului o pedeapsă adevărat ungurească: *şase luni temniţă de stat şi 500 fl. amendă!*

Nu cade aschia departe de copac! La marea bancă din Neapole un înalt funcţionar, numit *Monaco*, a furat 245.000 lire şi i-a luat tălpăşiţa. Interesant e, că acum doi ani tatăl seu a furat dela aceeaşi bancă 900.000 lire, cu cari a fugit în Grecia.

Minunată potrivă! Foile ungureşti vestesc cu multă bucurie, că în curând *Jidovii* din Budapesta vor ridica lângă noul palat al parlamentului... o sinagogă. În acest scop reprezentanţa oraşenească a cinstit — şi a necinstit! — cel mai frumos loc din giurul noului parlament. Adecă lângă parlamentul păgănit — sinagogă... Minunată potrivă!

Socialiştii pe muncă. Partida socialistă din Ungaria a publicat la Budapesta un apel „*Oătră tovarăşii de idei*”. Apelul s'a tipărit în 40.000 de exemplare şi e scris foarte necruţător. Se spune în apel, că guvernul a dat în secret poruncă pretorilor, s'e se poarte fără milă faţă de muncitori. De aceea poporul e îndemnat s'e nu se răsvătească la provocările pretorilor şi gendarmilor, s'e nu se arunce în baionete, totuşi lupta pentru drepturile muncitorilor s'e nu înceteze a o purta. Ear' dacă acestea nu se vor da, *poporul are drept s'e nege plădirea dărilor şi obligămintul militar.*

Viteaz de 11 ani. Un adevărat viteaz este în comuna Dinan din Franca. Se cheamă *Francisc Iéju* şi deşi abia de 11 ani, a săvârşit deja mai multe vitejii de admirat. De curând a scăpat dela moarte două vieţi de om. Un prieten al seu a căzut în lac. Micul *Jéju* s'a aruncat imediat după el, şi fără nici un alt ajutor l-a scăpat. Câte-va zile în urmă tinéru erou a fost în stare s'e oprească locului, cu braţul, un cal spăriat, care își trăuti-se călăreţul şi cu furie se năpustia asupra elevilor, cari tocmai ieşiau din şcoală.

Medici acusaţi de ucidere. Procuratura din Fiume a ridicat acasă de ucidere contra a 8 medici, cari n'au vrut s'e meargă la palatul de naştere al soţiei unui poliţist. Femecea, în lipsă de ajutor medical, a murit.

Jertfele berei. Un cas de interes mai ales pentru iubitorii de bere s'a întemplat în Boemia. În comuna *Böhmisch-Tribau* 30 de oameni s'au bolnăvit greu sub semne de înveninare. Medicii au constatat, că înveninarea a venit din berea unei comune învecinate. Unul dintre cei otrăviţi a murit deja, ceilalţi trag de moarte.

Grevă de... advocaţi. O ştire ne mai auzită se vesteşte din *Palermo* (Italia). Advocăţii de acolo au hotărit s'e facă grevă. Causa e o neînţelegere ivită între preşedintele tribunalului şi între doi advocaţi apărători. Advocăţii au înaintat ministrului dreptăţii o petiţie, în care declară, că până-ce nesuferitul preşedinte de tribunal nu va fi mutat din *Palermo*, ei nu-şi mai fac datoria.

G'walt G'walt. Vai de bieții nostri învățători din Seliște; 'și-au aprins paie în cap, cutezând să întărească și desvoalte pe băieții selișteni simțul național românesc, strălucitor ca aurul, apoi cutezând să dea examene așa de românești și, mai cu seamă, să cânte cu băieții: „*Moșul la drum*” și „*Opinca*”. Ne mai pomenit în „széles Magyarország”-ul asta... așa ne spun ziarele maghiare, turbând de furie și strigând „*G'walt*”, după inspectorul școlar, să învețe minte pe „trădătorii de dascăli”, pentru ce n'au cântat „*Kossuth-nota*”...

Dintre toate însă cei mai de compătimit sunt redactorii dela „*Egyetértés*” (nr. dela 11 Iulie n.), care la vestea sosită din Seliște, atacați de o grozavă furie au dat în vileag următoarele mirozenii, împodobite cu grațioase floricele de cultură maghiară:

„*Invățatori valahi nepatriotici.*” Corespondentul nostru din Seliște ne înștiințează despre urmările adânc întristătoare, dar' totodată și scandaloase ale activității agitatorilor valachi fără conștiință. În Seliște s'au ținut zilele trecute examenele anuale, la care învățătorii s'ebătăciți de ideile daco-române, și-au arătat în modul cel mai nerușinat spre marea bucurie a părinților și rudeniilor, metoda de instrucție *periculos și nepatriotic*, prin care infectează inimele nevinovate ale băieților și încă înainte de a ști aceștia judeca, îi fac trădători de patrie. Acești „bravi” învățători, cari ar fi vrednici să fie scoși cu mătura din templul instrucțiunii, s'au făcut *slugi nemernice ale agitatorilor* și în loc să arete progres, au delectat publicul de față, cântând cu băieții cântări de-ale lui Horia. Și publicul a fost atât de nepatriotic, încât le-a mulțumit pentru cântecele aceste antimaghiare și i-a laudat pentru *ținuta lor românească*. Această laudă scandaloasă i-a răpit într'atâta, încât au pus pe băieți să declame: „*Marșul Ligei române*” și „*Opinca*”, cari sunt pline de ură adâncă și dispreț față de poporul maghiar.

„*Intrebăm deci cu drept cuvânt: ce face inspectorul de școale al comitatului Sibiu, de se pot întâmpla astfel de lucruri? În ori-ce cas așteptăm, că va întreveni, ca acești indivizi cari se ocupă cu agitații antipatriotice, să fie alungați încă înainte de începerea noului an școlastic, acolo unde le este locul, pe gunoii ulițelor*”...

Ei, ce să zică omul la aceste aiurări, cari tradează un acces periculos de atac de creeri? Sunt ferbințeli mari acum, perciunații s'au inferbentat, și în fantasarea lor ved tot „trădători” de patrie și strigă: *G'walt, G'walt, dle inspector!*

Noi felicităm pe iubiții nostri învățători!

Tren de foc. O nenorocire grozavă s'a întâmplat zilele acestea pe linia ferată Bedi-Brindisi (Italia). Un vagon al unui tren s'a aprins în mers și focul s'a lăsat cu o repeziune uriașă și asupra celorlalte vagoane. Toate vagoanele erau îndesuite cu oameni. Trenul, care mergea mereu, părea un șerpe de foc, luminând ținutul — era noapte — în mari depărtări. Abia într'un târziu reuși mașinistul să oprească trenul și să scape pachetele de bani și de scrisori. Călătorii în mare parte au putut sări din cupeuri; mai mulți însă au ars înăuntru.

Tigru scăpat din colibă. În Mendon (Franța) a scăpat dintr'o menagerie un tigr. Înfricoșata feară s'a ascuns într'o dumbravă de lângă oraș. Vestea scăpării tigrului a provocat spaimă grozavă între orășeni, cari nu mai cutezau nici să se apropie de dumbravă. Comanda militară locală a trimis la fața locului o companie de soldați, cari au luat în goană pe tigr și au reușit să-l puște.

Loc deschis. *)

Dela „*Reuniunea femeilor române din Sălagiu*”.

Convocare.

Adunarea generală a „*Reuniunii femeilor române sălăgene*” se convoacă pe 2 August a. c. 10 ore a. m., în comuna Unimăt.

P. t. membri ai Reuniunii și toți cari se interesează de cultura femeii române, sunt invitați să binevoască a participa la această adunare generală.

Programul adunării:

1. Deschiderea adunării prin președintă.
2. Raportul comitetului asupra activității de peste an.
3. Alegerea unei comisii pentru cenzurarea raportului comitetului și a rațiouniului anual.
4. Alegerea unei comisii pentru înscrierea membrilor și încasarea taxelor de membri.
5. Raportul comisiunilor de sub 3 și 4.
6. Alegerea comitetului și a funcționarilor Reuniunii pe 3 ani următori.
7. Pertractarea propunerilor insinuate.
8. Defigerea locului și timpului pentru adunarea generală viitoare.

Din ședința comitetului „*Reuniunii femeilor române sălăgene*”, ținută în Șimleu la 27 Iunie 1897.

A. Cosma,
secretar.

Mulțumită publică.

Earăși o faptă vrednică de imitat o săvârșiră unui creștin și creștine din comuna Borlova pe ziua Pogoririi Duhului-sfânt și adică:

La stăruințele și îndemnul zelosului nostru preot-administrator, Elisei Drăgălina, evlavioșii creștini, Andreiu Ferdianu cu soția sa Jconia contribuă 45 fl. Alexie Arnaut cu soția sa Rusanda 22 fl. 50 cr. și Maria Drăgălina 22 fl. 50 cr. spre scopul cumpărării unei sfinte Evanghelii cu literile străbune, legată în catifea roșie, având în cele patru colțuri icoanele celor patru evangeliști și în mijloc a învierii, toate emailate în argint de China. Cartea sfântă Evanghelie fu sfințită de dl preot sus numit a doua zi de Rusalii în fața unui public numeros. La care ocaziune Părinția Sa prin o cuvântare adânc pătrunzătoare mulțami sus numiților pentru darul făcut.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

Deci primească sus numiții dăruitori și dăruitoare și pe această cale profundele noastre mulțumiri și rugăm pe Tatăl ceresc, ca să le dăruască lungime de zile în deplină sănătate; ear' trecând ei la cele eterne, întonăm cuvintele: *Serie, Doamne, în cartea vieții venice pe toți ostenitorii și aducătorii de daruri la sfânt lăcașul tău.*

Tot cu această ocaziune nu putem înțelăsa de a nu ne exprima mulțumita noastră și dlui Petru Valușescu, librar la tipografia diecesană din Caransebeș pentru ostenelele d-sale la procurarea icoanelor și îngrijirea legatului ei, cu care pe deplin suntem mulțumiți. Comitetul parochial.

Cu d'instinsă stimă:

Ioachim Raduloviciu, învățător.

Mai nou.

Ziarul „*Frankfurter Zeitung*” are știre, că între România și Turcia s'ar fi încheiat un contract. În înțelesul, că România să dea ajutor Turciei, dacă Bulgaria ar porni război împotriva ei. În schimb România ar primi în timpul cel mai scurt favoruri însemnate. — Știrea aceasta are lipsă de a fi întărită.

R Î S.

Doi mincinoși.

— *La noi a fost așa de frig astă iarnă încât îngheța flacăra în cuptor, de o tdiam cu barda.*

— *N'a fost cum a fost vara trecută caldura la noi: era așa de cald încât a trebuit să îndopăm găinele cu bucățele de ghiță, căci altfel ouau oude răscapte.*

POSTA REDACȚIEI.

P. V. în Bar. Scrisoarea ce o trimiteți se ocupă cu o chestie de tot privată și prin publicarea ei nu ai ajunge nimic. Nu se publică.

A. S. în Toc. Lucruri despre cari scrii d-ta în poezie nu se pot publica în foaia noastră; la V. trimite-o d-ta.

F. I. Gr. în Cătelul-rom. Avem articlu de lege despre comune (40 cr.) și despre iurisdicțiuni (40 cr.) Se pot procura dela noi. Legea câmpului poate să fie în traducere oficioasă.

Abonent nr. 5705. În potrița boalei uscate sau ofică mai bun este traiul cu zăr dela oi, slănină râncedă, luată dimineața și unsoare de pește (dorj) din apotecă.

V. S. în Beiuș. Trimiteți și dacă se va tracta despre cauze locale sau generale românești (fără personalități) le vom publica.

F. C. în Tătărești. În curând.

Pentru redacție și editură responsabil: Ioan Morariu. Proprietar: Pentru „*Tipografia*” societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

4 medalii de aur, 18 de argint, 30 diplome de onoare și de recunoștință.

Fluid de restituțiune al lui Kwizda,

apă de spălat pentru cai, cu privilegiu ces. și reg.

Prețul unei butelii 1 fl. 40 cr. v. a.

Folosită de 35 de ani în grajdurile de curte princiare, în grajdurile mai mari militare și civile, pentru întărire înainte și restituire după strapațe mari, la scrinituri, înțepenirea vinelor etc. face capabil calul la prestațiuni excelente în training. Veritabilă numai cu marca de scutire de mai sus, se află în toate apotecile și droguerile Austro-Ungariei. [1182] 10—40

Deposit principal

FRANZ JOH. KWIZDA,

furnisor de curte ces. și reg. și reg. român.

Apotecar de cerc, Korneuburg, lângă Viena.

LOTERIE.

Tragerea din 10 Iulie n.

Timișoara: 42 39 81 33 52

Viena: 30 63 88 49 59

Tragerea din 14 Iulie n.

Brünn: 10 48 60 8 78

Tirgurile din săptămâna viitoare după căl. vechiu.

Duminică, 6 Iulie: Baia-de-Criș, Zlatna.*Marti, 8 Iulie:* Sân-Petru-de-Câmpie, Zam.*Joi, 10 Iulie:* Almașul-mare, Covasna.*Sâmbătă, 12 Iulie:* Dicio-Sân-Martin, Gross-Eidau, Vaida-Camaraș.**Călimdarul săptămânii.**

Zilele	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Soarele	
	Dum. a 5-a după Ros., gl. 4, sft. 5.	rês.	ap.	
Dum.	6 Cuv. Sisoie	18 Frideric	4 18	7 42
Luni	7 Cuv. Toma	19 Aurelia	4 19	7 41
Marti	8 S. Muc. Procopie	20 Ilie Pror.	4 20	7 40
Merc.	9 S. Muc. Pancratie	21 Pracsedis	4 21	7 39
Joi	10 SS. 45 Muc. d. Nicop.	22 Mar. Magd.	4 22	7 38
Vineri	11 Mucenița Eufemia	23 Apolinaris	4 23	7 37
Sâmb.	12 M. Proclu și Ilarie	24 Cristina	4 24	7 36

Librăria „Tipografiel”, soc. pe acțiuni, Sibiu.
 Deposit general pentru Sibiu și glur.

Avis fumătorilor de țigarete!

Hârtia de țigarete

„CLUB“

este cea mai bună, mai fină, și totuși cea mai tare hârtie de țigarete.

Total liberă de glicerină.

Se poate căpeta pretutindenea.

În pachetare patentată costă 3 cr.

În pachet comun „Club exquilit” 2 cr.

NB. Din aceeași hârtie se prepară și plăcutele tuburi pentru țigarete.

O șatulă cu 100 de tuburi costă 18 cr.

La vânzări în mare și mai ales traficanților se dă mare rabat.

Marca de apărare e:

Un domn cu ochelari, fumând țigaretă.

Deposit general pentru Sibiu și jur (vânzare în mic și mare) la 14

Librăria societății pe acțiuni

„Tipografia”,

Sibiu, strada Poplăcei Nr. 15.

Deposit general pentru Sibiu și glur.

Librăria „Tipografiel”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

La „Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu, se află de vânzare:

Cea mai nouă

Carte de bucatea
bucătăriei

române, franceze, germane și maghiare cuprinzând rețetele cele mai bune pentru a pregăti în modul cel mai potrivit ori-ce fel de bucate, delicatese sau beuturi gustoase.

Se vinde cu preț scăzut (dela 2 fl.) acum numai cu 1 fl. v. a. plus 10 cr. porto (20 cr. recomandată.)

Mare prăvălie

de

băcănie, candite, delicatese, bumbacuri etc.,
a societății comerciale**„CONCORDIA“**

Str. Măcelarilor nr. 20.

Strada Baier nr. 1.

Edificiul „Albinei”.

vânzare în mare și mic.

Toate articolele aparținătoare sferei de băcănie, delicatese, candite și bumbacuri se pot procura cu prețurile cele mai moderate și în calitatea cea mai bună, la societatea „Concordia”.

Prăvălia noastră arangiată după recerințele moderne, numeroasele localități ce ne stau la dispoziție, precum și importul direct de mărfuri ne pun în plăcuta poziție de a corăspunde tuturor așteptărilor.

În special recomandăm Onor. public următoarele articole: Cafea, proaspătă de diferite soiuri, Zahar Raff. I-a, Stafide, Migdale, Mazere, Linte, Orez, Piper, Cuișoare, Șofran francez, Thee, făină de toți numerii, Orange, Masline, Iere negre și roșii, Șuncă, Salamă, Pești marinați (Aalfisch, heringi, ruși), brânze proaspete; Liqueuri (E. Lichtwitz & Co.) Rum, Cognac.

Vinars curat de drojdii. — Vinars curat de prune.

Oțet de vin veritabil.

Vinuri curate și tot felul de ape minerale.

Fruete sudice, Oleiuri, Lumini, Săpunuri, Petroleu etc.

diferite sămințe agronomice plombate și scutite de rocoină cu prețuri foarte favorabile.

Din despărțământul de textile recomandăm următoarele: Bumbacuri de țesut, Bumbacuri franțozești veritabile (marca D. M. & C.) albe și de diferite colori, Păr, (Haras) bercă, mătăsuri de cusut în diferite colori, etc.

Așteptând numeroasele comande ale M. O. public și promițând serviciu prompt,

semnăm cu toată stima

„Concordia”,

societate comercială pe acții.

[1039] 24—

Banca generală de asigurare**„TRANSILVANIA“**

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[1482] 6-30

asigurază prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe casul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1893 fl. 989,031.85

în a. 1870—1893 fl. 808,118.60

în a. 1894 „ 56,333.20

în a. 1894 „ 59,659.—

în a. 1895 „ 50,463.35

în a. 1895 „ 66,862.11

în a. 1896 „ 61,925.11

în a. 1896 „ 81,784.—

Suma fl. 1.157,753.51

Suma fl. 1.016,423.71

2,174.177 fl. 22 cr.Conform bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urcă la
999.950 fl. 23 cr.**Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslusiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cisnădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai mici în care

Anunt.

Subscrisul preot român Ioan Bochiș în Kolozs Borsa, posta în loc își recomandă atelierul seu de [1532] 8-4

Pictură bisericească în stil oriental,

unde se pregătesc icoane singulare, precum și iconostase întregi, icoanele se pregătesc prin subscrisul, ear' lucrul de lemn prin măsar român, precum și auritura. Acorduri de iconostas după mărime și auritură dela 300 fl. până la 1000 fl. v. a. Iconostasele ridicate de mine până acum au câștigat recunoaștere deosebită.

Ioan Bochiș,
preot român și pictor.

La „Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiu se află de vânzare opul premiat și publicat de „Asociațiunea transilvană pentru literatura română și cultura poporului român“

POVEȘTI DIN POPOR

adunate de

Ioan Pop-Retegeanu.

Acest op, care se extinde pe 216 pagini, cuprinzând cele mai frumoase povești și la urmă o însemnare a provincialismelor, costă numai 50 cr. plus 10 cr. porto.

La librăria „Tipografiei“, soc. pe acțiuni în Sibiu se vând:

Operele preotului Kneipp:

Sfaturi

asupra

sănătății copiilor sau îngrijirile

ce trebuiesc date copiilor bolnavi și sănătoși.

Prețul 1 fl. v. a.

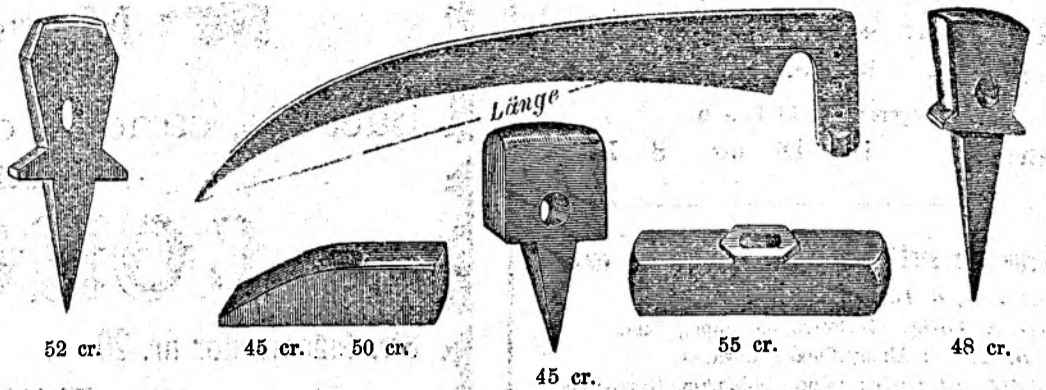
Precum și

CURA DE APĂ.

Cum trebuie să trăiți.

Testamentul meu și Conferențe publice.

Prețul 1 fl. 50 cr.

52 cr. 45 cr. 50 cr. 45 cr. 55 cr. 48 cr.

Coase și unelte de bătut coasele

sub garanță pentru fiecare ținută.

Semnul

C. F. J.

COASE

Semnul

C. F. J.

lungime 70 75 80 85 90 cm.

1 bucată —.80 —.80 —.80 1.— 1.—

Din cele bătute costă bucată cu 10 cr. mai mult. Prețurile uneltelor de bătut coasele sunt alăturate la figuri.

Coasele și uneltele de bătut, cari sunt necorespunzătoare se iau îndărăt, respective se schimbă, chiar și dacă au fost folosite.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

La cumpărare de 10 bucăți de coase, o coasă se dă gratis. În un pachet de 5 chlg. măsurat lungimii coaselor, 6-8 bucăți, pentru care portul postal dimpreună cu timbrul de fracht și proviziunea este 27 cr. în depăr-tarea zonei prime, 42 cr. în toate celelalte zone.

Fier în rugi din Hunedoara (Kudsir)

depozi bogat asortat.

[1418] 6-

IULIU ERÖS,

str. Cisnădiei 3. SIBIU. str. Cisnădiei 3.

Edificiul băncii „Transilvania“.

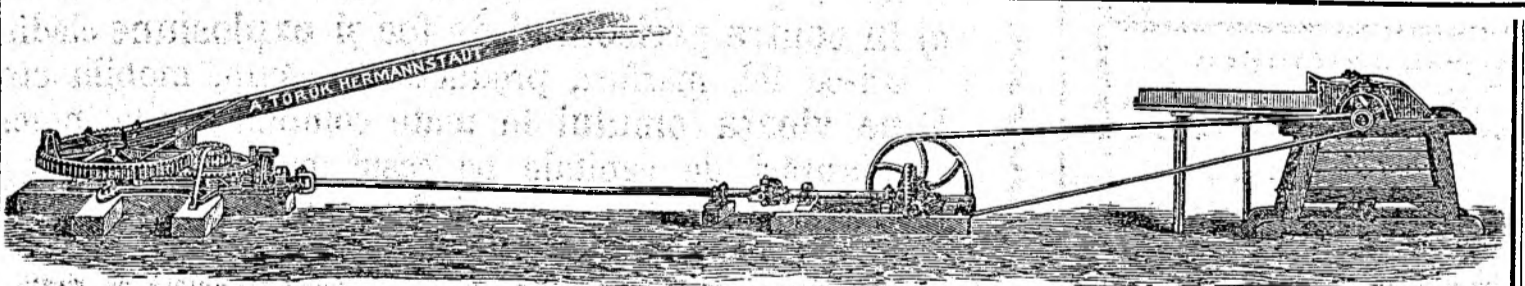
Cel mai ieftin izvor de procurare, cel mai mare deposit în toate soiurile. Oroloage, lanțuri de oroloage, giuvaiere, obiecte de aur și argint, cercei, inele, brățare, lanțuri de gât, broșuri, brățare cu orologiu, garnituri și decoruri de masă în aur și argint curat. [1151] 12-38

Obiecte optice! — Atelier bun de orologer.

Comandele din afară se execută prompt și conștientios.

Reparaturi în grabă, bine și ieftin.

Andrieu Török

fabrică de mașini agricole, SIBIU, strada Dumbrava nr. 1,

recomandă stimaților domni economi fabricatele sale bine cunoscute în țară și străinătate și de multe-ori premiate.

Mașini de imblătit (trierat) de mână, cu virtej (gepel), cu scuturătoare de paie și cu sită, cu dungi de fer și cu curele, ciuri de sortat în 4 deosebite mărimi, triere, mașini de ales și de sortat grâul, tot felul de pluguri, mașini de tălat paie, teascuri pentru oleu struguri și de poame, sfărmatore de cucuruz, greble, grape, pompe de apă pentru afunzimi până la 20 metri, moară pentru păsat, etc. etc.

[814] 20-26

COASE

sub garanță pentru fiecare ținută. — Lungime 70-90 cm. 1 bucată 90 cr.

Mare magazin de nicovale, foi, mașini pentru șiroafe, apoi tot felul de alte instrumente și unelte de lipsă făurarilor și lăcătarilor.

Lista prețurilor ilustrată, gratis și franco.